

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudkyní Mgr. et Mgr. Lenkou Bahýřovou, Ph.D. ve věci

žalobce: **F. K.**
státní příslušnost: Turecká republika
t. č. pobytem X

proti

žalované: **Policie České republiky**
Krajské ředitelství policie Zlínského kraje
sídlem Třída Tomáše Bati 44, 760 01 Zlín

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 12. 7. 2022, č. j. KRPZ-79951-15/ČJ-2022-150026-SV,

takto:

- I. Žaloba **s e z a m í t á**.
- II. Žalobce **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalované **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í:

I. Vymezení věci

1. Shora označeným rozhodnutím (dále jen „napadené rozhodnutí“) byl žalobce zajištěn dle § 124 odst. 1 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“) na dobu 70 dnů za účelem správního vyhoštění do Turecké republiky. Dle žalobce nebyla řádně odůvodněna délka zajištění.

II. Napadené rozhodnutí a související skutkové okolnosti

2. Zajištění žalobce předcházela policejní kontrola dne 10. 7. 2022 v obci V. K. Zde byla toho dne ve 13:15 kontrolována skupina běženců. Na místě kontroly žalobce nepředložil žádné doklady totožnosti ani cestovní doklad, neprokázal ani oprávněnost pobytu na území ČR. Tvrdil, že je ze Sýrie. Žalobce byl proto zajištěn podle § 27 odst. 1 písm. d) a odst. 2 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky (dále jen „zákon o policii“), a eskortován na policejní pracoviště k dalšímu šetření. Během prováděných úkonů byl u žalobce v úkrytu (pod vložkou v botě) nalezen ID doklad Turecka, opatřený fotografií žalobce. Nalezena byla i platební karta. Žalobce následně potvrdil, že je státním příslušníkem Turecka, a že je Kurd.
3. V rámci pohovoru za přítomnosti tlumočníka uvedl, že z Turecka vycestoval s pomocí převaděče, a to z důvodu diskriminace kurdské menšiny. V Turecku má rodinu (přítelkyni, rodiče a sedm sourozenců). Jeho cílem je Belgie. Na území ČR nehodlá pobývat. Dne 12. 7. bylo s žalobcem zahájeno řízení o správním vyhoštění a téhož dne bylo o jeho správním vyhoštění rozhodnuto.
4. Zajištění žalobce odůvodnila žalovaná v napadeném rozhodnutí obavou, že by žalobce zmařil výkon správního vyhoštění. K době zajištění žalovaná uvedla, že je nejprve nutno ověřit totožnost žalobce prostřednictvím zastupitelského úřadu Turecka. U něj je třeba zajistit též vydání cestovního dokladu, což může být s ohledem na současnou situaci ve světě časově náročné. Žalovaná dále přihlédla k době nutné pro zabezpečení přepravních dokladů. Ředitelství služby cizinecké policie (dále jen „ŘSCP“) obstarává letenku nebo vyjednává průvoz cizince přes jiné státy EU a zajišťuje policejní eskortu přes dotčené státy. Opětovně také komunikuje s domovským státem cizince ohledně jeho přijetí. Doba k zajištění všech těchto náležitostí se pohybuje v první polovině zákonného rozpětí doby umožňující zajištění cizince, proto její stanovení v délce 70 dnů považuje žalovaná za

přiměřené. Žalované je známo, že zástupci zastupitelského úřadu se osobně setkávají s cizinci v ZZC, kde následně probíhají úkony související s ověřením totožnosti a vydáním cestovního dokladu. Tyto úkony nejsou prováděny ze dne na den, závisí na aktivitě ambasády. Žalovaná proto není schopna ani přibližně určit, jak dlouho budou tyto úkony trvat. Dle sdělení pracovníků Ředitelství služby cizinecké policie (dále jen „ŘSCP“) jsou však zkušenosti s vyřízením dokladů tureckým občanům dobré a ambasáda Turecka reaguje poměrně pružně.

5. Ze správního spisu dále vyplývá, že dne 12. 7. 2022, kdy žalovaná rozhodla o zajištění žalobce a jeho správním vyhoštění, se obrátila na ŘSCP, aby zajistila ověření totožnosti žalobce a vydání cestovního dokladu. Ze správního spisu nevyplývá, že by na tuto žádost ŘSCP ke dni podání žaloby reagovalo.

III. Žaloba

6. Žalobce namítá nedostatečné zdůvodnění délky zajištění. S odkazem na rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 13. 8. 2021, č. j. 41 A 21/2021-32, tvrdí, že žalovaná měla uvést, jaké dílčí kroky bude třeba učinit během 70 dní zajištění a jaká je jejich časová náročnost. Měly být tedy stanoveny konkrétní kroky realizace vyhoštění včetně časového rámce, což se nestalo.

IV. Vyjádření žalované

7. Žalovaná uvedla, že doba zajištění 70 dnů, tedy doba v dolní polovině zákonného rozpětí, není s ohledem na osobu bez cestovního dokladu, bez prostředků, bez zajištěného ubytování, bez zázemí a blízkých osob, na které by se mohla obrátit, nijak nepřiměřená. Jakkoli bylo možné v napadeném rozhodnutí uvést jednotlivé předpokládané kroky a doby potřebné k zajištění všech náležitostí potřebných k vyhoštění žalobce z území členských EU, z praxe vyplývá, že tyto doby nemusí být dodrženy, protože se vše odvíjí od ochoty a personálního stavu příslušného velvyslanectví.
8. V případě žalobce si již Velvyslanectví Turecka dne 2. 8. 2022 vyžádalo podrobnější informace o žalobci, aby s ním mohlo zahájit konzultace. Je nutno vzít na vědomí i dobu potřebnou pro poskytnutí právní pomoci ze strany země původu žalobce. Podle žalované nikdo není schopen uvést, jak dlouho mohou tyto jednotlivé kroky trvat. Mohou zabrat týden, ale klidně i dva či tři týdny. Úkony související s ověřením totožnosti a vydáním potřebného dokladu jsou časově náročnější a mohou trvat celou polovinu stanovené doby zajištění. Časově náročné jsou též kroky potřebné k zajištění náležitostí souvisejících se samotnou realizací vyhoštění.
9. Žalovaná dodala, že komunikace s Velvyslanectvím Turecké republiky je na vysoké úrovni, cca 95 % evidovaných návratů je úspěšných. Žalobce se snaží celý průběh realizace správního vyhoštění ztížit právními kroky. Žalovaná poukázala též na aktuálně enormní tlak nelegální migrace na slovensko-české hranici.

V. Posouzení věci krajským soudem

10. Žaloba je přípustná. Podala ji oprávněná osoba (§ 65 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní; „s. ř. s.“) v zákonné lhůtě (§ 172 odst. 1 zákona o pobytu cizinců). O žalobě krajský soud rozhodl podle § 51 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 172 odst. 5 zákona o pobytu

cizinců bez nařízení ústního jednání. Žalobce nařízení jednání nepožadoval a soud neshledal jeho konání nezbytným.

11. Žaloba není důvodná.
12. Podstatou žalobních námitek je otázka náležitého zdůvodnění délky zajištění žalobce stanovené na 70 dní. Podle § 124 odst. 3 věta první zákona o pobytu cizinců má totiž žalovaná povinnost v rozhodnutí o zajištění stanovit dobu trvání zajištění s přihlédnutím k předpokládané složitosti přípravy výkonu správního vyhoštění.
13. Jak vyplývá z ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu, při odůvodnění stanovené doby zajištění (či jeho prodloužení) je nutno uvést, *„jaké všechny úkony bude pravděpodobně nezbytné provést k přípravě realizace správního vyhoštění konkrétní osoby. Dále lze nepochybně požadovat, aby správní orgán kvalifikovaně na základě svých zkušeností upřesnil v odůvodnění rozhodnutí svůj odhad, jak dlouho zabere provedení každého ze specifikovaných úkonů (např. obvyklá doba komunikace se zastupitelským úřadem země původu cizince, doba potřebná pro poskytnutí právní pomoci ze strany země původu). Správní orgán musí posuzovat uvedené otázky přísně individuálně, nikoliv paušálním odhadem“* (cit. z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 10. 2011, č. j. 1 As 93/2011-79). Soud pak musí mít možnost přezkoumat, zda stanovení konkrétní doby trvání omezení svobody odpovídá individuálním okolnostem případu a zda nebylo svévolné. Současně platí, že čím delší je stanovená délka zajištění, tím intenzivnější je omezení základního práva na osobní svobodu a tím pečlivější musí být i zdůvodnění doby zajištění.
14. Požadavky na odůvodnění doby zajištění a určení časového rámce jednotlivých úkonů nutných k realizaci správního vyhoštění je nicméně nutno odvíjet od konkrétních skutkových okolností věci, přičemž v mnoha případech nebude možné trvat na uvedení konkrétní doby potřebné pro provedení každého konkrétního úkonu, zvláště za situace, kdy je realizace některých kroků závislá na součinnosti příslušných orgánů země, do níž má být cizinec vyhoštěn. V takových případech může být obtížné odhadnout, jak dlouho budou trvat jednotlivé úkony směřující k vyhoštění cizince. Obecně tedy postačí, pokud je v rozhodnutí logicky shrnuto, jaké konkrétní úkony bude třeba za účelem realizace vyhoštění učinit a jak dlouho by tyto úkony měly dle zkušeností žalované trvat (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 5. 2021, č. j. 6 Azs 18/2021 – 29, či ze dne 29. 3. 2019, č. j. 4 Azs 5/2019 – 25).
15. Krajský soud si přitom uvědomuje, že pro žalovanou může být v některých případech obtížné „přesně na den“ odhadnout, jak dlouho budou trvat jednotlivé úkony směřující k vyhoštění cizince. Proto platí, že pokud žalovaná takovýto konkrétnější odhad učinit nedokáže, je namístě z opatrnosti stanovit kratší dobu zajištění. Tím jednak umožní žalobci realizovat soudní přezkum v kratších intervalech a následně soudu umožní ověřit, zda žalovaná během této doby v řízení postupuje s náležitou pečlivostí, aktivně, svědomitě, a bez zbytečných průtahů, či zda zajištění cizince směřuje k jeho primárnímu cíli (viz žalobcem odkazovaný rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 13. 8. 2021, č. j. 41 A 21/2021 – 32, bod 47, či rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 8. 2020, č. j. 1 Azs 143/2020-48, bod 24).

16. Žalovaná ve svém rozhodnutí uvádí, jaké úkony je třeba vykonat za účelem realizace vyhoštění žalobce. Odkázala nejprve na nutnost ověřit totožnost žalobce a zajistit vydání cestovního dokladu ve spolupráci s Velvyslanectvím Turecka. Jakkoli je spolupráce s tímto zastupitelským úřadem relativně dobrá, podle žalované nelze přesně odhadovat dobu trvání této fáze postupu k realizaci vyhoštění, hrubě jej odhadla - po zjištění totožnosti žalobce - na několik týdnů (cca 3 týdny). Ve zbytku stanovené doby je tedy třeba zabezpečit přepravní doklady, včetně dojednání policejní eskorty, v úvahu je též třeba vzít zajištění právní pomoci ze strany země původu žalobce; celková doba úkonů potřebných k realizaci vyhoštění se nicméně v případě Turecka pohybuje v první polovině zákonem stanovené maximální doby zajištění.
17. S ohledem na výše shrnuté judikaturní požadavky se jedná o odůvodnění hraniční. V konkrétních okolnostech této věci ho však ještě nelze označit za nepřezkoumatelné a nezákonné (nepřiměřené). Jedná se o prvotní zajištění žalobce a jeho délka byla stanovena v délce cca 9 týdnů od omezení osobní svobody žalobce, tj. v první polovině maximálního zákonného rozmezí pro zajištění. Z odůvodnění lze dovozovat, že několik týdnů potrvá fáze ověření totožnosti a zajištění cestovního dokladu, ve zbytku je pak nutno zajistit samotnou realizaci vyhoštění. Žalovaný osvětlil, z jakého důvodu nelze jednotlivé dílčí kroky odhadnout přesněji. Celkovou stanovenou dobu zároveň nelze s ohledem na úkony, které zčásti závisí na aktivitě Velvyslanectví Turecka, považovat za zjevně nepřiměřenou. Jde zároveň o dobu zajištění, která následuje obecně žádoucí praxi, aby žalovaná zajišťovala cizince spíše na kratší dobu, protože díky tomu v případě prodloužení zajištění dá průchod i právu cizinců na pravidelný periodický přezkum zajištění soudem podle čl. 5 odst. 4 Evropské úmluvy o lidských právech. Kratší doba zajištění si v tomto případě také nežadá odůvodnění v kvalitě, které by muselo dosahovat zajištění na více dnů (v praxi častých 90 – 120 dnů). Tomu odpovídá i zdrženlivější přezkum krajského soudu (viz závěr bodu 15 výše).
18. Lze pak doplnit, že žalovaná po zajištění žalobce činí kroky směřující k jeho vyhoštění – rozhodla o vyhoštění a bez zbytečného odkladu (ještě týž den) požádala ŘSCP o zprostředkování ověření totožnosti žalobce a zajištění cestovního dokladu. Ve vyjádření k žalobě žalovaná deklarovala, že tento proces ze strany Velvyslanectví Turecka byl na počátku srpna zahájen.

VI. Závěr a náhrada nákladů řízení

19. Krajský soud dospěl ze shora uvedených důvodů k závěru, že napadené rozhodnutí netrpí nedostatky, pro které by bylo na místě žalobě vyhovět. Žalobu proto jako nedůvodnou zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).
20. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto ve smyslu § 60 s.ř.s. Žalobce neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Úspěšné žalované žádné náklady nad rámec její obvyklé úřední činnosti nevznikly, náhrada nákladů řízení jí tudíž přiznána nebyla (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 3. 2015, č. j. 7 Afs 11/2014 – 47).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvojím vyhotovení u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno dne 8. srpna 2022

Mgr. et Mgr. Lenka Bahýřová, Ph.D., v. r.
samosoudkyně